

CHAT (Kiçik yaşlı uşaqlarda autizm üçün yoxlama siyahısı)

18-24 aylıq uşaqlarda autizm skriningi

Uşağın adı: _____ Doğum tarixi: _____

Tibbi kartın nömrəsi: _____ Bugünkü tarix: _____

A bölməsi: Valideyn tərəfindən doldurulur

1. Uşağınız yellədməyi, dizinizin üstündə hoppandırılmağı və s. xoşlayırmı?	☐ Bəli	☐ Xeyr
2. Uşağınız başqa uşaqlara maraq göstərirmi?	☐ Bəli	☐ Xeyr
3. Uşağınız hər hansı şeyin üstünə, məsələn, pilləkənlə yuxarı dırmaşmağı xoşlayırmı?	☐ Bəli	☐ Xeyr
4. Uşağınız «ku-ku» və ya gizlənpaç oynamağı xoşlayırmı?	☐ Bəli	☐ Xeyr
5. Uşağınız heç GUYA nəyisə edirmi, məsələn, oyuncaq stəkan və çaydanla guya çay hazırlayırmı, yaxud guya başqa işlər görürmü?	☐ Bəli	☐ Xeyr
6. Uşağınız heç nəyisə İSTƏMƏK üçün şəhadət barmağı ilə göstərirmi?	☐ Bəli	☐ Xeyr
7. Uşağınız heç nəyə MƏRAQ göstərdiyini bildirmək üçün şəhadət barmağı ilə göstərirmi?	☐ Bəli	☐ Xeyr
8. Uşağınız kiçik oyuncaqlarla (məsələn, maşınlar və ya kubiklərlə) sadəcə ağzına aparmadan, əlində eşləmədən və ya yerə atmadan düzgün oynaya bilirmi?	☐ Bəli	☐ Xeyr
9. Uşağınız heç sizə (valideynə) nəyisə GÖSTƏRMƏK üçün əşyaları yanınıza gətirirmi?	☐ Bəli	☐ Xeyr

B bölməsi: Həkim və ya tibb işçisi tərəfindən doldurulur

1. Qəbul zamanı uşaq sizinlə göz təması qurubmu?	☐ Bəli	☐ Xeyr
2. Uşağın diqqətini cəlb edin, sonra otağın o biri başındakı maraqlı bir əşyanı barmaqla göstərib deyin: «Aa, bax! Orada (oyuncağın adı) var!» Uşağın üzünü izləyin. Uşaq nəyi göstərdiyinizi görmək üçün ora baxırmı?	☐ Bəli	☐ Xeyr
3. Uşağın diqqətini cəlb edin, sonra ona oyuncaq stəkan və çaydan verib deyin: «Mənə bir stəkan çay hazırlayarsan?» Uşaq guya çay süzür, onu içir və s. edirmi?	☐ Bəli	☐ Xeyr
4. Uşağa deyin: «İşıq hanı?» və ya «İşığı mənə göstər». Uşaq şəhadət barmağı ilə işığı GÖSTƏRİRMİ?	☐ Bəli	☐ Xeyr
5. Uşaq kubiklərdən qüllə düzəldə bilirmi? (Bilirsə, neçə kubikdən _____)	☐ Bəli	☐ Xeyr

B2: Bu bənddə Bəli qeyd etmək üçün əmin olun ki, uşaq sadəcə əlinizə deyil, həqiqətən göstərdiyiniz əşyaya baxıb.

B3: Başqa bir oyunda guya nəşə etməyə dair nümunə əldə edə bilsəniz, bu bəndi Bəli kimi qiymətləndirin.

B4: Uşaq «ışığı» sözünü başa düşmürsə, bunu «Ayıcıq hanı?» sualı və ya əli çatmayan başqa bir əşya ilə təkrar edin. Bu bənddə Bəli qeyd etmək üçün uşaq göstərdiyi vaxt ərzində sizin üzünüzdə baxmalıdır.

(Qiymətləndirmə tövsiyələri üçün arxa səhifəyə baxın)

CHAT əsas bəndləri

A bölməsi

- A5: Təxəyyül (guya) oyunu
A7: Protodeklarativ göstərmə

B bölməsi

- B2: Göstərməni izləmə
B3: Guya nəşə etmə
B4: Barmaqla göstərmə

CHAT qeyri-əsas bəndləri

A bölməsi

- A1: Hərəkətli oyun
A2: Sosial maraq
A3: Motor inkişaf
A4: Sosial oyun
A6: Protoimperativ göstərmə
A8: Funksional oyun
A9: Əşya göstərmə

B bölməsi

- B1: Göz təması
B5: Kubiklərdən qüllə

Risk qrupunun təyini

Yüksək autizm riski qrupu	A5, A7, B2, B3, B4 bəndlərində XEYR cavabı
Orta autizm riski qrupu	A7 və B4 bəndlərində XEYR cavabı (yüksək risk qrupuna daxil deyil)
Aşağı autizm riski qrupu	Digər iki risk qrupuna daxil deyil

Sonrakı addımlar üzrə tövsiyələr:

Yüksək risk qrupu:	Uşaq inkişafı klinikasına, həmçinin erkən müdaxilə və psixoloji-pedaqoji dəstək xidmətinə yönləndirin.
Orta risk qrupu:	Şübhə güclüdirsə: yuxarıdakı kimi yönləndirin Şübhə zəifdirsə: bir ay sonra təkrar yoxlayın
Aşağı risk qrupu:	Hər hansı XEYR cavabı varsa, bir ay sonra təkrar yoxlayın.